

ESPECIAL XXV PREMIS OCTUBRE

EL TEMPS

SETMANARI D'INFORMACIÓ GENERAL

4 NOVEMBRE 1996 • NÚM. 646 • ANY XIII • 20 FF / 450 PTES.

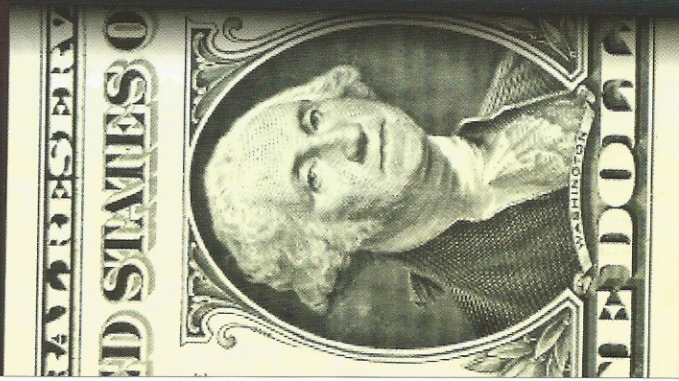


CAS 'TORRE ANNUNZIATA'

'IL FILONE



BARCELLONA'



9 771150 806008

Els investigadors de Torre Annunziata coneixen amb el nom de "Filone Barcellona" la connexió catalana de l'operació "Cheque to cheque", una de les majors xarxes de tràfic de divises i armes descoberta fins ara. EL TEMPS ha tingut accés al sumari d'aquest afer.

"IL FILONE BARCELLONA" (1)

"No tenim res de personal contra l'arquebisbe de Barcelona, però si hi ha una investigació judicial oberta tenim el deure de seguir endavant i d'avaluar-ne les proves. És la gent implicada en aquesta xarxa qui ha dit que l'arquebisbe o la cúria catalana estaven ficats en una operació d'emblanquiment de diners". Així ens explicava fa alguns dies Alfredo Ormanni, fiscal en cap de Torre Annunziata, el motiu de la seva lluita per interrogar Ricard Maria Carles. Per ara, però, a Ormanni i als seus col·legues no els ha servit de res la seva obstinació, sustentada en "quintals de documents, d'interceptacions telefòniques en diferents llengües, que hem transcrit i de les quals tenim informe" tal i com ens ha declarat el mateix mariscal del cos de carabinieri, Vincenzo Vacchiano, màxim responsable de la investigació policíaca sobre aquest afer.

Ara, als despatxos de la fiscalia de Torre Annunziata, una ciutat suburbial a la vora del Vesubi i de les runes de Pompeia, a uns 25 quilòmetres de Nàpols, tothom es pregunta què és el que s'ha fet malament.

Fet i fet, l'eficaç defensa exercida per Eugeni Gay, advocat defensor de l'arquebisbe Carles, ha estat efectiva. El 18 d'octubre, el Ministeri de Justícia espanyol ha rebutjat, per segona vegada en deu mesos, la petició italiana d'una comissió rogatòria per interrogar

l'arquebisbe Ricard Maria Carles.

Tot i així, Gay ha afirmat que el seu client acabarà declarant, però per escrit i quan sàpiga les preguntes que li han de fer. Ormanni, per la seva banda, ha manifestat aquests dies referint-se a les declaracions de Gay —en les quals diu que les acusacions contra Carles són gratuïtes— que "es tracta d'afirmacions arriscades, des del moment que l'advocat no coneix les actes del sumari del cas".

En definitiva, la fiscalia d'a-

**El fiscal Ormanni
encara no ho ha
dit tot. Malgrat el
que ja se sap,
Torre Annunziata,
reté encara
nombroses proves
sobre l'afer Carles.**

quest racó del sud d'Itàlia fortament colpejat pel fenomen mafios torna a veure's qüestionada. Mentrestant, a casa nostra tothom hi diu la seva sense conèixer els detalls d'un sumari al qual EL TEMPS sí que ha pogut accedir.

Un 'talp' a l'arquebisbat. A la fiscalia de Torre Annunziata

(Campània) els papers relacionats amb tot aquest tèrbol assumpte s'amunteguen un damunt de l'altre. "Valorem els fets —demana Ormanni—. No veig el sentit de tota aquesta campanya en contra de la nostra actuació. No tenim cap interès d'atacar l'arquebisbe... nosaltres no ens hem inventat aquest cas."

Entre els documents que estan en mans de la fiscalia italiana i que no han estat esmentats mai per la premsa del nostre país hi ha un document confidencial elaborat pels serveis d'informació italians i adreçat al cap dels carabinieri Vacchiano on s'explica, entre d'altres informacions, quin és el màxim responsable de l'Institut per a les Obres de Religió (o dit altrament, la Banca Vaticana) a Barcelona. Es tracta, segons el document, del director d'una sucursal adscrita a una important entitat bancària espanyola. El seu nom: Héctor Hernández.

Els investigadors italians compten també —segons ens han confirmat ells mateixos— amb la col·laboració d'un talp dins l'arquebisbat de Barcelona. Aquesta persona, que actua des de l'anònim, s'ha dedicat a filtrar informacions sobre l'organigrama de la cúria catalana, i també sobre les seves actuacions desconegudes. El fiscal rep periòdicament les informacions d'aquest talp, que de vegades envia guies oficials de l'arxidiòcesi de Barcelona amb els noms d'alguns dels

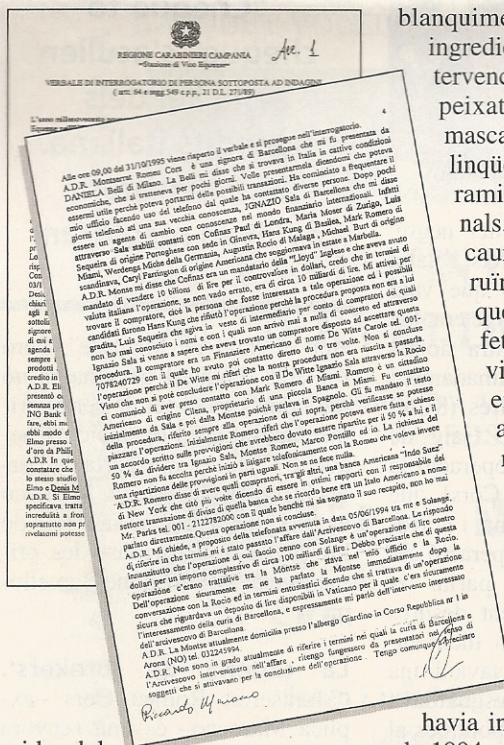
Primeres claus del 'Filone Barcellona'



seus membres més destacats assignats amb color vermell i amb notes explicatives al marge. És informació d'aquest tipus la que dorm a les prestatgeries de la fiscalia de Torre Annunziata i forma part d'una sèrie d'arxivadors etiquetats amb el nom de "Filone Barcellona".

"El que hem anomenat "Filone Barcellona" és, en definitiva, una de les ramificacions més importants de la xarxa internacional d'emblanquiment de diners que es coneix com a "Cheque to cheque", assegura el mariscal dels carrabiners Vincenzo Vacchiano. Una xarxa que ha pogut ser detectada després d'intenses investigacions i en la qual la justícia italiana implica l'arquebisbe de Barcelona, acusant-lo d'haver actuat com a intermediari en una operació de venda de 100 milions de dòlars (12.900 milions de pesetes) a través del IOR.

La cantata d'en Ricardo Marocco. Poc es podien pensar els carrabiners de la comissaria de Vico Equense que les cabòries d'un pare preocupat pel ritme de



vida del seu fill Ciro Sorrentino, peixater de professió, i les seves amistats presumptament vinculades a la camorra, desembocarien en una investigació d'abast internacional amb el tràfic d'armes i l'em-

blanquiment de diners com a ingredients principals. La intervenció del telèfon d'aquest peixater acabaria desemboscant una xarxa de delinqüència d'alt nivell amb ramificacions internacionals. Entre els detinguts va caure un empresari arruïnat, Ricardo Marocco, que en el moment dels fets especulava amb divises a través de la seva empresa Prosystem, amb seu a Milà. Marocco és un personatge clau en la investigació de Torre Annunziata. És ell qui primer parla de l'arquebisbe Carles com a implicat en una operació de blanqueig de diners.

La policia italiana havia interceptat un 5 de juny de 1994 una conversa entre l'enginyer Marocco i la seva amant de nacionalitat belga, Solange Verducruysse. En aquesta conversa, Marocco explicava a la seva amant que l'arquebisbe de Barcelona avalava una important ope-

Dalt, d'esquerra a dreta, el fiscal en cap de Torre Annunziata, Alfredo Ormanni, i els magistrats Paolo Fortuna i Giancarlo Novelli. Al costat d'aquestes ratlles, declaracions de Ricardo Marocco: "es tractava d'una operació segura amb un dipòsit de lires disponible al Vaticà pel qual s'interessava segurament la cúria de Barcelona, i expressament l'arquebisbe". (Foto de dalt: C. Catalan)



El cardenal arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles: "Sóc víctima d'una campanya contra l'església". (Foto: Domènec Umbert)

ració financera en diner negre. Amb posterioritat als fets, l'italià declararà: "l'operació que vaig comentar amb la Solange era una operació de lires contra dòlars per un import d'aproximadament 100 mil milions de lires (8 mil milions de pessetes). Haig de precisar que aquesta operació la duia Montse [Romeu Cors], que estava a la meua oficina, i la Rocío [Agustini]. De l'operació segurament me'n va parlar la Montse immediatament després de parlar amb la Rocío, dient entusiasmada que es tractava d'una operació segura que resguardava un dipòsit de lires disponibles al Vaticà pel qual s'interessava segurament la cúria de Barcelona. Expressament em va parlar de la intervenció interessada de l'arquebisbe de Barcelona".

Marocco havia conegut Solange Vercurysse la tardor de 1993,

i temps després va retrobar-se amb ella durant una estada a França. Segons Marocco, Solange tenia un interès especial en tota mena d'operacions financeres, a més d'un seguit de contactes de cert abast dins del sector, tant a França com a Bèlgica. Marocco, en la seva declaració del dia 31 d'octubre de 1995 davant els carabinieri de Vico Equense, explica que Solange passava dificultats econòmiques a França, i que li constava que anava fent gràcies als favors del seu advocat Joohan de Porter, amic del ministre francès Jobert. Alhora, en la mateixa declaració, Marocco explica de Solange que "li constava la seva amistat amb els serveis secrets francesos a través d'Yves Marchanda, un personatge que formava part també de la Interpol

Molts imputats en l'operació "Cheque to cheque" s'acullen a la llei dels penedits italiana. Molts misteris aviat es resoldran.

amb el nom de Maurice". Però l'interès d'aquest personatge no rau només en el fet de ser el primer acusat de l'operació "Cheque to Cheque" que parla de l'arquebisbe de Barcelona. Marocco és el primer a revelar —a través de les seves declaracions— les primeres claus del "Filone Barcel·lona".

La cadena de 'brokers'. "Montserrat Romeu Cors —explica Marocco— és una senyora de Barcelona que em va ser presentada per Daniela Belli, de Milà. La Belli va dir-me que es trobava a Itàlia en males condicions econòmiques. [...] Volia presentar-me-la adduint que podia ser-me útil per atreure

possibles transaccions. Romeu començà a freqüentar la meua oficina per usar el telèfon. [...] Un dia va trucar a una vella coneixença seva, Ignacio Sala de Barcelona, del qual em va dir que era un agent de canvi amb coneixença del món financer internacional. A través seu i de Sala vaig establir contacte amb Paul Cofinas, de Londres; amb Maria Moser, de Zuric; amb Luis Sequeira —d'origen portuguès però amb seu a Ginebra—; amb Hans Küng, de Basilea; amb Mark Romero, de Miami; amb Michel Werdenga, d'Alemanya; amb Rocío Agustini, de Màlaga; amb Michael Burt, d'origen escandinau; i amb Caryl Farrington, d'origen americà i establert a Marbella". Fent ús d'una memòria prodigiosa, Marocco prossegueix: "No estic en condicions de referir els termes en els quals la cúria de Barcelona i l'arquebisbe van intervenir en l'afer; suposo que farien de presentadors, és a dir de subjectes que intervenien per a la conclusió de l'operació. En qualsevol cas, he de precisar que, tot i ser catòlic, la meua manera d'enfocar els casos en operacions de tipus financer com les que jo tractava era d'evident matriu laica. M'explico: el fet que l'arquebisbe de Barcelona s'interessés en una operació de divises, o bé també el rei del Marroc o alts personatges, diplomàtics o què sé jo... gent de tanta rellevància pública i influent, no és una cosa que a mi em colpís tant. Per a mi l'interès d'aquestes persones en l'afer significava només una garantia."

L'inculpat, amb la claredat que el caracteritza, també explica: "[...] L'operació tenia Rocío [Agustini] com a intermediària principal. [...] Era Montserrat Romeu [Cors] qui tenia el contacte amb Rocío Agustini, que tenia cura de l'afer que connectava d'una part Hans Küng i de l'altra el IOR [Banca Vaticana]. [...] En referència a l'operació que devia interessar l'arquebisbe de Barcelona, el grup de brokers era constituït per: jo mateix, Rocío Agus-

Investigació coneguts traficants d'armes

tini, Montserrat Romeu, Ignacio Sala i Marco Pontillo..."

Montserrat Romeu, embolica que fa fort. 11 de novembre de 1995. Els agents de Vincenzo Vacchiano, guiats per les paraules del seu principal penedit, Ricardo Marocco, decideixen d'interrogar la vigatana de 62 anys que se suposa que ha d'aclarir l'afer de l'arquebisbe Carles: Montserrat Romeu Cors.

Curiosament, el jutge Fortuna—instructor del sumari de Torre Annunziata—assegura que “en arribar a Milà la Romeu ja feia tres dies que es trobava amb policies espanyols, encara que aquests no actuaven oficialment. Bé, potser no eren ni policies, sinó dels serveis secrets espanyols”. La presència de policies o agents secrets espanyols assessorant Montserrat Romeu abans de la seva declaració no ha estat confirmada oficialment.

“En sentir parlar de Barcelona, la Romeu es posava a tremolar”, recorda diàfanament Vincenzo Vacchiano. “El 1993 jo era a Zuric—explica la Romeu en la seva declaració judicial—per motius de feina, ja que a Espanya l'activitat immobiliària no era massa florent. No recordo a través de qui vaig conèixer telefònicament un tal Pontillo Marco, del qual sabia que s'interessava per transaccions de divises”. Pontillo acabarà citant la Romeu a Milà el maig de 1994 per tal d'oferir-li un negoci de transacció de divises. L'afer no surt bé i Pontillo compensarà Romeu presentant-li Marocco, a casa del qual més endavant la Romeu acabarà vivint un parell de mesos. Poc temps després la Romeu comença a funcionar, segons consta a la seva declaració: “Conec telefònicament la senyora Rocío Agustini, qui, a través d'una conferència a quatre bandes, em presenta Ignacio Sala i Marco Romero, que estaven interessats en transaccions de divises”. Els agents de Vacchiano pregunten a la Romeu què hi ha de les seves converses telefòniques amb la Rocío Agustini.

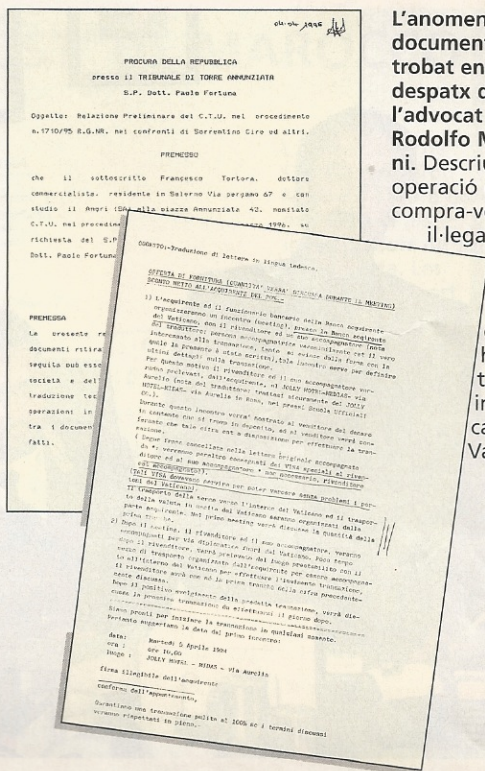
La Romeu, contesta: “L'operació [...] de lires contra dòlars tenia com a comprador Hans Küng, de Basilea, i el IOR [Banca Vaticana] com a venedor. [...] A propòsit de la cúria de Barcelona i de l'arquebisbe Carles, li dic que mai no els he mencionat a Marocco...” Aquestes paraules haurien pogut eliminar d'una vegada per totes els maldecaps de l'arquebisbe. Però no va ser així. L'acarament entre Marocco i la Romeu fet el dia 21 de novembre de 1995 confirma que alguna cosa no quadra. La Romeu es mira Marocco i l'interroga planerament:

—Ricardo, per què has esmentat el nom de l'arquebisbe de Barcelona?

—Montserrat, saps que sóc una persona seriosa en la feina i no entra en el meu caràcter inventar-me coses semblants, i tu ho saps. Si he esmentat la cúria de Barce-

L'anomenat document 80, trobat en el despatx de l'advocat Rodolfo Meroni. Descriu una operació de compra-venda il·legal de

divises en la qual hi estaria implicat el Vaticà.



HALTEROFÍLIA BOXA KARATE LLUITA ESCRIMA

BÀSQUET VOLEIBOL HANDBOL FUTBOL SALA

BIO SURO®

EL PAVIMENT ECOLÒGIC AL SERVEI DE L'ESPORT

Sistemes especials per a AERÒBIC, DANSA, ESQUAIX, GIMNASOS, etc.



Menxeta i Peris.

PARQUET DE SURO I FUSTA
MOQUETES I CATIFES
PAPERS PINTATS

Josep Lluís Menxeta i Cavaller

Director Tècnic I + D

Membre del comitè de treball d'AENOR a Espanya

Avgda. Peris i Valero, 162 València
Tel. 96 334 18 17 Fax. 96 374 90 14

BÀSQUET VOLEIBOL HANDBOL FUTBOL SALA JUDO

ESQUAIX DANSA AERÒBIC BÀSQUET HANDBOL



Dempeus, el cap de carrabiners de Vico Equense, Vincenzo Vacchiano, i assegut, el capità Cozzolino. Tots dos dirigeixen la investigació policíaca de "Cheque to Cheque".
(Foto: C. Catalan)

lona o l'arquebisbe és perquè me n'has parlat tu.

Marco Pontillo rebla el clau.

Per acabar-ho d'embolicar una mica més tot, posteriorment Marco Pontillo —que treballava a la taula del costat de Montserrat Romeu— confirma que la Romeu ha parlat més d'un cop de la cúria i de l'arquebisbe.

"No m'equivoco quan dic que la Montserrat ha parlat del capellà de Barcelona —sentència Marco Pontillo en la seva declaració de l'11 de novembre de 1995—, perquè entusiasmada em va dir que aquest era un important prelat de la cúria de Barcelona molt amic de l'Ignacio Sala". I més encara: Pontillo recorda perfectament que una vegada Romeu li va dir que esperava d'Ignacio Sala un contracte molt important que havia de sortir del Vaticà: "Li vaig demanar per què no se'l feia enviar per fax i em va respondre que no era possible, i que tenint en compte la discreció del negoci l'enviarien per correu de Roma a Espanya, és a dir, a Ignacio Sala. I d'Espanya a Milà, és a dir, a la Montserrat Romeu".

Pontillo confirma punt per punt les declaracions de Ricardo Marocco en què explica detallada-

Pontillo i Marocco no s'han desdit mai que van escoltar Montserrat Romeu parlar de l'arquebisbe i de la cúria catalana.

ment allò que els investigadors han anomenat "Operació Vaticà". En una declaració posterior feta per Pontillo el 6 de febrer de 1996, explicarà també que "alguna vegada, parlant amb la Montserrat en la meua presència, [Marocco] ha mostrat preocupació pel tipus d'activitat que feien referint-se fins i tot a la possibilitat de poder patir algun escorcoll per sorpresa i dient que era millor fer desaparèixer tots els documents que hi havia a l'ofi-

cina en relació al reciclatge que estaven efectuant."

Els fiscals de Torre Annunziata van estirant el fil i arriben a un nou personatge: Francesco Elmo, que és detingut. En l'actualitat està acollit a la llei dels penedits i custodiat per por que pateixi un atemptat.

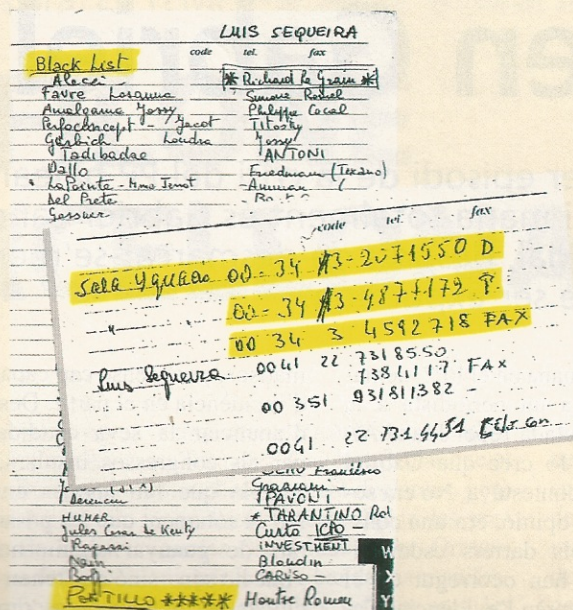
La detenció d'aquest personatge, l'octubre de 1995, ha donat un gir molt important a les investigacions. Francesco Elmo, de 32 anys i que sosté que ha treballat a les ordres dels serveis secrets italians infiltrant-se en la xarxa de blanqueig de diners i armes investigada, està col·laborant com ningú des d'aleshores. Elmo ha explicat que va ser reclutat en un hotel de Suïssa, entre d'altres pel coronel Mario Ferraro dels serveis secrets italians [SISMI]. El coronel, mort en estranyes circumstàncies a Roma al juliol de 1995, li va encarregar d'infiltrar-se en el despatx de Zuric del prestigiós advocat Rodolfo Meroni a fi de treure informació dels negocis que es manegaven allà. "Elmo —explica el mariscal Vachiano— ens ha fornint d'una sèrie d'informacions molt importants, que intentem reconstruir i ens duen a dibuixar la branca d'aquesta xarxa dedicada a un veritable tràfic d'armes no solament entre Itàlia i altres països, sinó també destinades a la criminalitat d'Itàlia i de l'estranger." En les declaracions d'Elmo apareixen tres personatges que ja han estat investigats per tràfic d'armes, com Omar Said Mugne, implicat en la mort, a Somàlia, de la periodista Ilaria Alpi i del mariscal Di Causi, del SISMI. Elmo esmenta també Roger d'Onofrio, un estrany agent de la CIA, i Nicolás Alexander Oman, cònsol honorari de Libèria a Eslovènia, milionari i reconegut traficant d'armes. Oman era una de les persones investigades pel periodista francès Xavier Gautier, mort també en estranyes circumstàncies a Ciutadella (Menorca) el 19 de maig de 1996 [vegeu EL TEMPS n.ºs. 625, 626, 627 i 629].

El document 80. A banda de

les qüestions relatives al "Filone Barcellona", en el sumari de Torre Annunziata es recullen més d'un centenar de documents que són estudiats per un expert judicial i que resulten del tot imprescindibles per capir l'abast de la investigació. Un exemple: al despatx d'advocats a Zuric de Meroni, Müller & Lanter, la policia italiana confiscà un document -arxivat amb el número 80-, que explica detalladament el procediment tècnic d'una operació de blanqueig de divises a realitzar amb el Vaticà. El document parla d'una reunió que s'ha de celebrar a l'hotel Jolly Midas de Roma entre un parell de desconeguts compradors i representants de la Banca Vaticana. La reunió té per objecte concretar la transacció. El document precisa que "durant aquesta trobada li serà mostrat al venedor dels diners en efectiu [presumptament, el Vaticà] que la contrapartida es troba dipositada, i el venedor haurà de confirmar que la xifra acordada està disponible per efectuar la transacció." També s'explica que "a més es facilitaran visats especials al comprador i al seu acompanyant per poder travessar sense problemes les portes del Vaticà. El transport de la suma cap a l'interior del Vaticà, i la sortida de les divises del mateix Vaticà, seran organitzats pels compradors". En el mateix document s'especifica que "després de la reunió el comprador i el seu acompanyant seran conduïts per via diplomàtica fins a la sortida del Vaticà. Poc temps després el comprador serà recollit en el lloc preestablert, amb un mitjà de transport organitzat pel comprador a fi de ser acompanyat fins a l'interior del Vaticà i efectuar d'aquesta manera la imminent transacció". El document acaba dient: "Garantim una operació neta al cent per cent si tots els punts discutits són respectats".

Si les coses segueixen pel mateix camí, als fiscals de Torre Annunziata els queda un tros encara molt llarg per recórrer. Cal dir que després de les desenes de de-

LA 'BLACK LIST' DE MAROCCO



La 'Black List' de l'inculpat Ricardo Marocco encara donarà molta feina als investigadors de Torre Annunziata. Les agendes d'aquest penedit de luxe són una font inesgotable d'informació. Ignasi Sala, el financer de Barcelona implicat, també hi apareix.

Marocco té fama de ser un home metòdic. Quan començà a sospitar que, amb tota probabilitat, els homes de Vincenzo Vacchiano li anaven al darrere i li interceptaven les seves trucades telefòniques va actuar amb celeritat. Sense pensar-s'ho, Marocco va elaborar una "black list", una llista negra dins de la seva agenda amb els noms de tots aquells amb qui més li valia no parlar de coses compromeses. Calia no posar en perill cap operació financera. Rocío Agustini, Montserrat Romeu Cors, Francisco Elmo...i un llarg etcètera de noms d'arreu del món formen part d'aquest tèrbol arxiu de la discreció. Tot i així, els investigadors de Torre Annunziata tenen una col·lecció de cassetts amb desenes de converses compromeses. La llista trobada al seu luxós despatx de la Galeria del Corso, a Milà, encara farà parlar molt.

tencions practicades en l'operació de la policia italiana del dia 2 de juny d'aquest any, les presons s'han omplert de penedits disposats a col·laborar a fi d'evitar condemnes majors. Els testimonis d'aquests penedits, figura legal del codi penal italià, poden ser cabdals per acabar d'esclarir els fets i donar llum als entrellats del "Filone Barcellona".

En aquest sentit són reveladores les exhaustives declaracions de Francesco Elmo, en les quals menciona l'existència -sempre segons ell i després d'haver-ho contrastat amb les seves fonts dels serveis secrets italians-, un

tal "Juan", nom en clau d'un suposat secretari particular de l'arquebisbe de Barcelona i que estava en contacte amb Ricardo Marocco per a una operació de reciclatge de divises.

Si realment existeix, el misteriós "Juan" revelat pel penedit Francesco Elmo podria ser el punt d'interconnexió entre tots els implicats del "Filone Barcellona", filó que encara no està exhaurit ni de bon tros.

Equip d'Investigació

La setmana que ve, 'La connexió catalana' amb tots els detalls.